

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра теорії і методики фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри Юрій ЮРЧИШИН

підпис

“ 29 ” серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ООК 04 МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

підготовки здобувачів вищої освіти
за освітньо-професійною програмою
спеціальності
галузі знань
мова навчання

другого (магістерського) рівня вищої освіти
Середня освіта (Фізична культура)
014 Середня освіта (Фізична культура)
01 Освіта/Педагогіка
українська

2023-2024 н. р.

Розробник робочої програми:

Г.В. Бесарабчук, завідувач, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти,
кандидат педагогічних наук, заслужений тренер України з пауерліфтингу;
доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання (за
внутрішнім сумісництвом).

Ухвалено на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання
Протокол № 9 від «29» серпня 2023 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант
освітньо-професійної програми

підпис

прізвище, ініціали

Геннадій ЄДИНАК

ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Метою викладання навчальної дисципліни «Методика навчання фізичної культури у закладах освіти» є формування чіткого та цілісного уявлення про фізичну культуру в закладі освіти як активний педагогічний процес, спрямований на формування здоров'язбережувальної компетентності шляхом набуття здобувачами освіти навичок збереження, зміцнення, використання здоров'я та дбайливого ставлення до нього, розвитку фізичної культури особистості та готовності до дій в умовах надзвичайних ситуацій, підготовки до активного життя, майбутньої професійної діяльності та захисту України.

2. Обсяг дисципліни.

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Рік навчання	1	1
Семестр вивчення	1	НС; 1, 2
Кількість кредитів ЄКТС	6	6
Загальний обсяг годин	180	180
Кількість годин навчальних занять	62	24
Лекційні заняття	22	14
Практичні заняття		
Семінарські заняття	40	10
Лабораторні заняття		
Самостійна та індивідуальна робота	118	156
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

3. Статус дисципліни – обов'язкова освітня компонента професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни. Для вивчення навчальної дисципліни здобувачу вищої освіти необхідно мати відповідний рівень фахових знань з освітніх компонент професійної підготовки: теорії і методики фізичного виховання, валеологічних, гігієнічних та фізіологічних основ фізичного виховання, теорії і методики викладання спортивних ігор, теорії і методики викладання гімнастики, теорії і методики викладання плавання, методики застосування інформаційних та інноваційних технологій при викладанні фізичної культури тощо) освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура).

5. Програмні компетентності навчання. Згідно з освітньо-професійною програмою в здобувачів вищої освіти формуються такі спеціальні (фахові) програмні компетентності:

СК 02	Здатність формувати зміст різних форм фізичної культури здобувачів освіти в закладах освіти відповідно до результатів науково-дослідної діяльності, проводити моніторинг необхідних характеристик дітей із використанням сучасних інформаційних
-------	---

	технологій та оцінювати результати, враховуючи індивідуальні особливості (предметно-методична).
СК 03	Здатність до передачі навчального матеріалу, що стосується формування умінь, навичок у рухових діях із різних видів фізичної активності, формування знань у питаннях із фізичної культури в закладі загальної середньої освіти на засадах персоналізованого підходу (навчальна).
СК 04	Здатність реалізовувати педагогічні, медико-біологічні, інформаційні технології та самостійно розробляти методики різнобічного розвитку дітей в освітньому процесі з фізичної культури (розвивальна).

6. Очікувані результати навчання з дисципліни. Згідно з освітньо-професійною програмою досягаються програмні результати навчання:

ПРН 07	Формує зміст різних форм фізичної культури дітей в закладі загальної середньої освіти на основі результатів науково-дослідної діяльності з моніторингу необхідних характеристик дітей і оцінювання їхніх результатів із урахуванням індивідуальних особливостей.
ПРН 08	Здійснює освітню діяльність із формування умінь, навичок дітей у рухових діях із різних видів фізичної активності, знань у питаннях фізичної культури на засадах персоналізованого підходу.
ПРН 09	Здійснює різнобічний розвиток дітей під час реалізації різних форм фізичної культури за допомогою самостійно розроблених методик та наявних інноваційних педагогічних, медико-біологічних, інформаційних технологій.

Формуванню кваліфікації «Магістр середньої освіти (Фізична культура). Вчитель фізичної культури закладу загальної середньої освіти» сприяє засвоєння навчального матеріалу змістового модуля 1 «Фізична культура в загальнокультурній і професійній підготовці здобувачів освіти», згідно з яким здобувач вищої освіти має **знати**: фізичну культуру в сучасних закладах освіти; методику навчання фізичної культури в закладах освіти як навчальний предмет в освітньому процесі підготовки магістрів; нормативно-методичні основи фізичного виховання в закладах освіти; ключові завдання другого (магістерського) рівня вищої педагогічної освіти Концепції розвитку педагогічної освіти; фізичну культуру як навчальний предмет в сучасних складниках системи освіти та її рівнях в Україні; фізичну культуру в системі спеціалізованої освіти здобуття загальної середньої освіти; фізичну культуру в закладах вищої освіти; фізичну культуру та систему фізичного виховання у закладах освіти; Державний стандарт базової і повної та профільної загальної середньої освіти; навчальний предмет «Фізична культура» у Типовій освітній програмі закладів загальної середньої освіти III ступеня (Типова освітня програма профільної середньої освіти); зміст конкретизованих завдань фізичного виховання старшокласників в залежності від особливостей вікового розвитку; організацію навчання учнів рівня стандарту та профільного рівня з фізичної культури в сучасному закладі загальної середньої освіти III ступеня; фізичну культуру і спорт як засіб збереження і зміцнення

здоров'я студентів; фізичну культуру в загальнокультурній і професійній підготовці студентів; фізичну культуру як складову загальної культури студента: роль фізичної культури в життєдіяльності студента; структуру особистої фізичної культури студента; фізичну культуру в системі професійної освіти: оперативний компонент, мотиваційно-ціннісний компонент, практично-діяльнісний компонент; професійну спрямованість фізичного виховання студентів закладу вищої освіти; фізичну культуру та систему фізичного виховання у закладах освіти; принципи і методи фізичного виховання студентів; засоби і форми фізичного виховання студентів; напрямки і функції фізичного виховання студентів у закладі вищої освіти; фізіологічну характеристику життєдіяльності та вікового розвитку організму учнів старших класів та студентів: анатомічні особливості будови організму здобувачів освіти підліткового та юнацького віку; фізіологічні особливості життєдіяльності організму здобувачів освіти підліткового та юнацького віку; відмінності у сенситивних періодах в розвитку рухових здібностей здобувачів освіти підліткового та юнацького віку; професійні рекомендації щодо організації фізичної підготовки здобувачів освіти підліткового та юнацького віку в залежності від статі в умовах ЗЗСО III ступеня та ЗВО; засоби, методи і форми фізичного виховання здобувачів освіти ЗЗСО III ступеня та ЗВО: застосування засобів фізичної культури у фізичному вихованні учнів старшої/профільної школи та закладу вищої освіти, методичні рекомендації щодо використання засобів та методів в організації фізичного виховання, методичні особливості організації занять фізичними вправами старшокласниць і студенток; методичні особливості навчання рухових дій та розвитку фізичних якостей здобувачів освіти ЗЗСО III ступеня та ЗВО: методичні закономірності процесу фізичного виховання в здобувачів освіти ЗЗСО III ступеня та ЗВО під час організації освітнього процесу з фізичної культури: безперервність процесу фізичного виховання, чергування навантаження та відпочинку, поступове нарощування навантажень, які виявляють розвиваючу дію, циклічність побудови системи занять, вікову та індивідуальну адекватність фізичного виховання, комплексність педагогічного впливу на здобувачів освіти, науково-методичну обґрунтованість процесу фізичного виховання з опорою на педагогічний досвід; методичні основи навчання фізичної культури здобувачів освіти: ставлення мети і завдань навчання, мотивацію навчальної діяльності здобувачів освіти, тематичне планування, засоби і методи навчання, засоби фізичного виховання, теоретичну підготовку, фізичну підготовку, організацію навчальної діяльності здобувачів освіти, організацію діяльності здобувачів освіти під час занять фізичною культурою, дозування навантаження, щільність заняття та методика хронометрування, розподіл часу заняття, організацію роботи в основній частині заняття, керівництво навчальною діяльністю здобувачів освіти з фізичної культури, стилі керівництва фахівця з фізичної культури, вимоги фахівця з фізичної культури до здобувачів освіти на заняттях, інструктування, регулювання і корегування навчальної діяльності здобувачів освіти, попередження помилок, допомога і страхування, контроль під час навчання фізичної культури; методичні особливості організації і планування навчання фізичної культури в закладі освіти; основи організації навчальної роботи: планування навчального матеріалу; організацію занять з фізичної культури; навчальну роботу з фізичної культури в закладі освіти; використання програм навчання при засвоєнні навчального

матеріалу; методика фізичної підготовки здобувачів освіти; прикладну спрямованість фізичного виховання здобувачів в закладі освіти; загальні положення професійно-прикладної фізичної підготовки; технологію визначення спрямованості професійно-прикладної фізичної підготовки в різних закладах освіти; місце професійно-прикладної фізичної підготовки в системі фізичного виховання здобувачів освіти; мету і завдання професійно-прикладної фізичної підготовки здобувачів освіти; засоби і форми професійно-прикладної фізичної підготовки здобувачів освіти; основні та допоміжні фактори, що визначають зміст професійно-прикладної фізичної підготовки здобувачів освіти; контроль професійно-прикладної фізичної підготовки здобувачів освіти; основні аспекти організаційно-методичного ходу та педагогічний аналіз сучасних занять з фізичної культури в закладах освіти; загальну і спеціальну фізичну підготовку у фізичній культурі здобувачів освіти; методичні особистості організації і проведення оздоровчих занять фізичними вправами здобувачів освіти; методичні особистості організації і проведення занять сучасними нетрадиційними видами спорту здобувачів освіти в закладі освіти **та вміти**: використовувати отримані знання у своїй практичній діяльності; застосовувати набуті знання при складанні документів навчально-методичного забезпечення з навчального предмету «Фізична культура» для здобувачів освіти.

7. Засоби діагностики результатів навчання.

- усний контроль (бесіда, розповідь, пояснення, лекція, тощо), спрямовані на подання інформації вербальними засобами;
- графічний наочний (демонстрування, ілюстрації, показ об'єкта, моделі), спрямовані на подання інформації шляхом сенсорно-перцептивної діяльності;
- письмовий, тестовий, семестровий контроль (виконання самостійних робіт та тестових завдань в системі MOODLE, складання екзамену);
- практична перевірка (виконання завдань, презентацій, виступів, спрямованих на формування практичних умінь та навичок);
- самоконтроль і самооцінка.

8. Програма навчальної дисципліни.

ДЕННА ФОРМА ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	разом	у тому числі			
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	самостійна та індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. «Фізична культура в загальнокультурній і професійній підготовці здобувачів освіти»					
1. Фізична культура в сучасних закладах освіти.	18	4		4	10
2. Фізична культура та система фізичного виховання у закладах освіти.	22	6		6	10
3. Методичні основи навчання фізичної культури здобувачів освіти.	20	4		6	10

4. Методичні особливості організації і планування навчання фізичної культури в закладі освіти.	32	4		10	18
5. Прикладна спрямованість фізичного виховання здобувачів в закладі освіти.	16	2		4	10
6. Основні аспекти організаційно-методичного ходу та педагогічний аналіз сучасних занять з фізичної культури в закладі освіти.	23	2		6	15
7. Загальна і спеціальна фізична підготовка у фізичній культурі здобувачів освіти.	19			4	15
8. Методичні особливості організації і проведення оздоровчих занять фізичними вправами здобувачів освіти.	15				15
9. Методичні особливості організації і проведення занять сучасними нетрадиційними видами спорту здобувачів освіти в закладі освіти.	15				15
Разом	180	22		40	118

ЗАОЧНА ФОРМА ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	разом	у тому числі			
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	самостійна та індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. «Фізична культура в загальнокультурній і професійній підготовці здобувачів освіти»					
1. Фізична культура в сучасних закладах освіти.	17	2			15
2. Фізична культура та система фізичного виховання у закладах освіти.	21	4		2	15
3. Методичні основи навчання фізичної культури здобувачів освіти.	19	2		2	15
4. Методичні особливості організації і планування навчання фізичної культури в закладі освіти.	29	2		2	25
5. Прикладна спрямованість фізичного виховання здобувачів в закладі освіти.	19	2		2	15
6. Основні аспекти організаційно-методичного ходу та педагогічний аналіз сучасних занять з фізичної культури в закладі освіти.	19	2		2	15
7. Загальна і спеціальна фізична підготовка у фізичній культурі здобувачів освіти.	20				20
8. Методичні особливості організації і проведення оздоровчих занять фізичними вправами здобувачів освіти.	18				18
9. Методичні особливості організації і проведення занять сучасними нетрадиційними видами спорту здобувачів освіти в закладі освіти.	18				18
Разом	180	14		10	156

9. Форми поточного та підсумкового контролю. Контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється у формі усних відповідей, у

письмовій формі, у тестовій формі, у формі перевірки виконання самостійної роботи та модульної контрольної роботи упродовж семестру.

Форма підсумкового (семестрового) контролю – екзамен.

10. Критерії оцінювання результатів навчання.

Оцінювання результатів аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, мовних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Здобувач вищої освіти не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Здобувач вищої освіти розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати мовні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми.
	8	Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і

		систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить лінгвістичні поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості мовних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки фахової науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні мовні явища, процеси.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні мовні явища, процеси.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Критерії оцінювання семінарського заняття.

Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою; забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів вищої освіти.

Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12-бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями)» (URL: <https://kpmu.edu.ua/publicna-informatsiia/>). Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях 12.

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0, 1, 2, 3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Оцінювання модульної контрольної роботи

Шкала ECTS	Бали	Критерії оцінювання
«A – відмінно»	15 – 14 бали	Студент виявляє глибокі фундаментальні знання з методики викладання фізичного виховання у ЗВО, володіє вивченим матеріалом, що дозволяє виявляти розуміння змісту предмету, його основні тлумачення, терміни тощо, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці, вибираючи правильну відповідь, глибоко володіє матеріалом, логічно, послідовно використовує для обдумування і отримання 90% до 100 % правильних відповідей (від 0 до 1 помилок).
«B і C - добре»	13 – 12 балів	Результат відповідей студента на варіант МКР відповідає тим самим вимогам, що й для оцінки „відмінно”, але при цьому студент допускає від 2 до 3 помилок. Студент вміє застосовувати знання на практиці, вибираючи правильну відповідь, володіє навчальним матеріалом, логічно, послідовно використовує для обдумування і отримання від 89% до 75 % правильних відповідей.
«D і E - задовільно»	11 – 9 балів	Результат відповідей студента на варіант МКР виявив знання і розуміння основних положень предмета, але це дозволило студенту відповідати неповно і допускати помилки при виборі правильних відповідей; студент не вміє досить глибоко обґрунтовувати свої судження, не в змозі використати знання предмету, що відображається в отриманні від 74% до 60% правильних відповідей (від 4 до 6 помилок).
«F і FX - незадовільно»	8 і менше	Результат відповідей студента на варіант МКР не виявив знань і розуміння основних положень предмета, що й не дозволило йому дати правильні відповіді та допустити велику кількість помилок при виборі правильних відповідей; студент не вміє досить глибоко обґрунтовувати свої судження, не в змозі використати знання предмету, що відображається в отриманні менше 60% правильних відповідей (від 7 помилок і більше). Студент неспроможний виконати тестові завдання з предмету Методика викладання фізичного виховання у ЗВО.

Академічна доброчесність (URL: <https://integrity.kpnu.edu.ua/>). Очікується, що результати навчальної роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Неформальна освіта (URL: <https://kpnu.edu.ua/publiczna-informatsiia/>). Визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями)».

У випадку, якщо здобувач вищої освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно з «Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або

інформальної освіти (нова редакція)», зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій навчальній темі або змістовому модулю).

В неформальній освіті:

– закінчення навчання на професійних курсах, семінарах або тренінгах, тематика яких відповідає змісту освітнього компонента (окремій темі або змістовому модулю):

JuniorZ (URL: <https://www.juniors.org.ua/>) : семінари, вебінари, онлайн-уроки фізичної культури;

Студія онлайнної освіти EdEra (URL: <https://ed-era.com/>): [Вчителі 2.0: онлайн-курс із професійного розвитку і наставництва](#); [#blend_it: опануємо змішане навчання](#); [Онлайн-курс для вчителів та керівників шкіл про дистанційне навчання](#) [Академічна доброчесність](#); [Впровадження інновацій в школах](#);

Платформа масових відкритих онлайнних курсів Prometheus (URL: <https://prometheus.org.ua/>): [Травмообізнані: практики для вихователів і вчителів](#); [Управління якістю освіти в школі](#); [Підвищення кваліфікації педагогічних працівників: нові вимоги і можливості](#);

Освітній проєкт «На урок» (URL: <https://naurok.com.ua/>): [Рекомендації для викладання навчальних предметів: фізична культура](#); [Використання методології Scrum у професійній діяльності вчителя](#); [Підвищення кваліфікації педагогів: розвиток цифрової компетентності](#);

Освіторія (URL: <https://osvitoria.org/>): [Формувальне оцінювання в базовій і старшій школі: труднощі, поради, вправи](#); [Програма підвищення кваліфікації «Рішення-орієнтований підхід для педагогів і освітніх управлінців»](#);

Національна освітня платформа «Всеосвіта»: (URL: <https://vseosvita.ua/>): [Професіоналізм педагогічних працівників: чинники формування і критерії оцінки у контексті трансформації освітньої галузі](#); [Основи охорони праці для працівників та роботодавців](#); [Впровадження цілей сталого розвитку в освітній процес закладу освіти](#) та ін.;

– призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей;

– призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді;

В інформальній освіті: наявність наукової публікації; волонтерська діяльність.

Оцінювання семестрового екзамену

Білет екзамену складається з трьох питань. Наприклад:

1. Організація навчання учнів рівня стандарту та профільного рівня з фізичної культури в сучасному закладі загальної середньої освіти III ступеня.
2. Фізична культура і спорт як засіб збереження і зміцнення здоров'я студентів.
3. Фізіологічні особливості життєдіяльності організму здобувачів освіти підліткового та юнацького віку.

За умови введення карантинних обмежень чи обмежень воєнного стану та організації освітнього процесу за допомогою технологій дистанційного навчання екзамен може бути проведено з використанням платформи MOODLE.

Критерії оцінювання семестрового екзамену

«відмінно» 40-35 балів	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні теоретичні знання, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета
---------------------------	--

	висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови.
«добре» 34-29 балів	Якщо відповідь здобувача вищої освіти відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки „відмінно”, але при цьому студент допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформленні висловлювання. Здобувач вищої освіти вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях.
«задовільно» 28-24 бали	Якщо здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень предмета, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; не в змозі захистити проєкт побудови системи роботи з певних тем дисципліни; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу.
«незадовільно» 23 бали і менше	Якщо здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач вищої освіти неспроможний виконати стандартні завдання навіть після навідних питань викладача.

Вважається, що здобувач вищої освіти підготувався до екзамену, якщо рейтингова оцінка за його результатом більша або дорівнює 24 балам. Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до екзамену. Вони допускаються до екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Перелік питань семестрового екзамену з навчального предмету «Методика навчання фізичної культури в закладах освіти»

1. Розкрийте мету і завдання вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання фізичної культури в закладах освіти».

2. Охарактеризуйте зміст завдань другого (магістерського) рівня вищої педагогічної освіти на основі вимог Концепції розвитку педагогічної освіти.
3. Охарактеризуйте зміст сучасних нормативно-методичних основ фізичного виховання здобувачів освіти в сучасних складниках системи освіти та її рівнях в Україні.
4. Розкрийте методичні особливості організації системи фізичного виховання в закладі освіти на основі державних стандартів і типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня.
5. Розкрийте ключові завдання другого (магістерського) рівня вищої педагогічної освіти Концепції розвитку педагогічної освіти та шляхів їх реалізації в закладах освіти.
6. Характеристика змісту навчального предмету «Фізична культура» в сучасних складниках системи освіти та її рівнях в Україні.
7. Розкрийте методику навчання фізичної культури в сучасних складниках системи освіти України – спеціалізована освіта.
8. Розкрийте методику навчання фізичної культури в сучасних складниках системи освіти України – професійна (професійно-технічна) освіта.
9. Розкрийте методику навчання фізичної культури в сучасних складниках системи освіти України – фахова передвища освіта.
10. Розкрийте методику навчання фізичної культури в сучасних складниках системи освіти України – вища освіта.
11. Методика організації навчання здобувачів освіти навчального предмету «Фізична культура» в сучасних закладах освіти.
12. Розкрийте зміст та методичні особливості навчання здобувачів освіти навчального предмету «Фізична культура» на профільному рівні.
13. Методика навчання навчального предмету «Фізична культура» в закладах вищої освіти.
14. Розкрийте методичні особливості змісту та видів роботи з фізичної культури студента для формування відповідних компетентностей державних стандартів вищої освіти;
15. Розкрийте роль фізичної культури в життєдіяльності студента.
16. Охарактеризуйте основні принципові зміни у фізичному вихованні студентської молоді у системі вищої освіти.
17. Охарактеризуйте структуру особистої фізичної культури студента.
18. Розкрийте зміст і складові операційного компоненту особистої фізичної культури студента.
19. Розкрийте зміст і складові мотиваційно-ціннісного компоненту особистої фізичної культури студента.
20. Розкрийте зміст і складові практично-діяльнісного компоненту особистої фізичної культури студента.
21. Розкрийте зміст і вимоги до професійної спрямованості фізичної культури особистості студента.
22. Розкрийте в змісті державних стандартів вищої освіти загальних компетентностей, пов'язаних із фізичною культурою як навчальним предметом.
23. Методичні особливості реалізації професійної спрямованості фізичного виховання студентів закладів вищої освіти.

24. Розкрийте методичні особливості організації та реалізації змісту освітнього процесу з фізичного виховання за інтересами студентів.
25. Розкрийте зміст і роль тимчасового/ситуативного інтересу студента до фізичної культури як навчального предмету у вищій школі.
26. Розкрийте зміст і роль стабільного інтересу студента до фізичної культури як навчального предмету у вищій школі.
27. Розкрити методичні особливості формування у студента провідного елементу професійно-прикладного самовдосконалення: самовиховання і самоосвіти з фізичної культури.
28. Розкрити методичні особливості реалізації освітньої галузі «Здоров'я і фізична культура» Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти в умовах закладу загальної середньої освіти III ступеня.
29. Охарактеризуйте навчальний предмет «Фізична культура» у Типовій освітній програмі закладів загальної середньої освіти III ступеня (Типова освітня програма профільної середньої освіти).
30. Розкрийте варіанти організації освітнього процесу для складання закладом загальної середньої освіти власного навчального плану.
31. Методичні особливості реалізації змісту профілю за допомогою окремих предметів і курсів в розрізі навчального предмету «Фізична культура».
32. Розкрийте зміст конкретизованих завдань фізичного виховання старшокласників в залежності від особливостей вікового розвитку.
33. Розкрийте шляхи реалізації конкретизованих завдань фізичного виховання старшокласників.
34. Охарактеризуйте очікувані результати від реалізації конкретизованих завдань фізичного виховання старшокласників щодо формування компетентностей.
35. Методика організації навчання учнів рівня стандарту з фізичної культури в сучасному закладі загальної середньої освіти III ступеня.
36. Методика організації навчання учнів профільного рівня з фізичної культури в сучасному закладі загальної середньої освіти III ступеня.
37. Розкрийте зміст спортивного напрямку профілізації в закладі загальної середньої освіти III ступеня.
38. Охарактеризуйте фізичну культуру і спорт як засіб збереження та зміцнення здоров'я здобувачів освіти.
39. Розкрийте зміст суттєвої обставини важливості і значення фізичного виховання у закладі вищої освіти – оволодіння студентом професійними знаннями в умовах постійного зростання обсягу інформації і пов'язаною з цим інтенсифікацією навчальної праці.
40. Розкрийте зміст суттєвої обставини важливості і значення фізичного виховання у закладі вищої освіти – покращення рівня загальної й розумової працездатності майбутнього фахівця.
41. Розкрийте зміст суттєвої обставини важливості і значення фізичного виховання у закладі вищої освіти – формування фізкультурно освіченого і фізично підготовленого громадського активу здобувачів вищої освіти.
42. Розкрийте зміст суттєвої обставини важливості і значення фізичного виховання у закладі вищої освіти – отримання здобувачами освіти спеціальних

фізкультурних знань, організаційно-методичних умінь та навичок з фізкультурно-спортивної роботи.

43. Розкрийте зміст принципів і методи фізичного виховання здобувачів освіти.

44. Розкрийте класифікацію і зміст реалізації загальнопедагогічних і специфічних принципів системи фізичного виховання старшокласників і студентів.

45. Розкрийте методичні особливості реалізації загальних соціальних принципів виховної стратегії суспільства у фізичному вихованні здобувачів освіти.

46. Розкрийте методичні особливості реалізації принципу безперервності фізичного виховання старшокласників і студентів.

47. Розкрийте методичні особливості реалізації принципу систематичного чергування навантажень і відпочинку у фізичному вихованні старшокласників і студентів.

48. Розкрийте методичні особливості реалізації принципу поступового нарощування педагогічних впливів у фізичному вихованні старшокласників і студентів.

49. Розкрийте методичні особливості реалізації принципу адаптивного збалансування динаміки навантажень у фізичному вихованні старшокласників і студентів.

50. Розкрийте методичні особливості реалізації принципу циклічної побудови системи занять у фізичному вихованні старшокласників і студентів.

51. Розкрийте методичні особливості реалізації принципу вікової і загальноосвітньої адекватності напрямків фізичного виховання старшокласників і студентів.

52. Методичні особливості застосування методів в організації системи фізичного виховання у закладі освіти.

53. Розкрийте методичні особливості використання засобів і форм фізичного виховання старшокласників і студентів.

54. Опишіть класифікації і зміст засобів фізичного виховання старшокласників і студентів.

55. Опишіть класифікації і зміст форм фізичного виховання старшокласників і студентів.

56. Охарактеризуйте методичні особливості організації і проведення навчальних занять з фізичного виховання старшокласників і студентів.

57. Характеристика методичних особливостей організації і проведення позанавчальних занять з фізичного виховання старшокласників і студентів.

58. Розкрийте зміст проблеми малої активності і відсутності здобувачів освіти під час проведення фізкультурно-оздоровчих і спортивно-масових заходів у закладі освіти та пошук шляхів покращення ситуації.

59. Розкрийте напрямки і функції фізичного виховання студентів у закладі вищої освіти.

60. Розкрийте напрямки і функції фізичного виховання студентів у закладі вищої освіти з конкретизацією їх кадрового, технологічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення.

61. Дайте фізіологічну характеристику життєдіяльності та вікового розвитку організму учнів старших класів та студентів.

62. Розкрийте методичні особливості організації фізичного виховання здобувачів освіти підліткового та юнацького віку на основі їх анатомічних особливостей будови організму.

63. Розкрийте методичні особливості організації фізичного виховання здобувачів освіти підліткового та юнацького віку на основі їх фізіологічних особливостей життєдіяльності організму.

64. Розкрийте методичні особливості організації фізичного виховання здобувачів освіти підліткового та юнацького віку на основі їх відмінностей у сенситивних періодах в розвитку рухових здібностей.

65. Охарактеризуйте зміст методичних рекомендацій з організації фізичної підготовки здобувачів освіти підліткового та юнацького віку в залежності від статі.

66. Засоби, методи і форми фізичного виховання здобувачів освіти підліткового та юнацького віку.

67. Розкрийте методичні особливості застосування засобів фізичної культури у фізичному вихованні здобувачів освіти старшої/профільної школи.

68. Розкрийте методичні особливості застосування засобів фізичної культури у фізичному вихованні здобувачів освіти закладу вищої освіти.

69. Розкрийте методичні рекомендації щодо використання засобів та методів в організації фізичного виховання на основі фізіологічної характеристики віку та можливостей організму здобувачів освіти.

70. Розкрийте методичні особливості організації занять фізичними вправами старшокласниць і студенток.

71. Охарактеризуйте методичні особливості навчання рухових дій та розвитку фізичних якостей старшокласників та студентів.

72. Розкрийте методичні закономірності організації освітнього процесу з фізичної культури процесу старшокласників та студентів.

73. Методичні основи навчання фізичної культури старшокласників та студентів.

74. Нормативно-методичні основи профільного фізичного виховання старшокласників.

75. Розкрийте зміст, структуру та методичні особливості реалізації навчальної програми «Фізична культура», профільний рівень, 10-11 класи (2017 р.).

76. Розкрийте внесок предмету «Фізична культура», профільний рівень у формування ключових компетентностей учнів 10-11 класів профільної середньої школи.

77. Методичні особливості реалізації змістових ліній навчальної програми «Фізична культура», профільний рівень, 10-11 класи (2017 р.).

78. Методичні рекомендації впровадження профільного навчання в закладах середньої освіти.

79. Методичні рекомендації про викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у поточному навчальному році.

80. Особливості організації освітньої діяльності учнів 10-11 класів спортивного профілю середньої школи.

81. Професійно-педагогічна орієнтація учнів 10-11 класів спортивного профілю.

82. Методичні особистості планування навчальної роботи з фізичної культури в профільних спортивних класах середньої школи.

83. Розкрийте зміст, структуру і методичні особливості використання навчального плану для 10-11 класів спортивного профілю.

84. Педагогічні технології, що використовуються у плануванні навчальної роботи з фізичної культури в 10-11 класах спортивного профілю.

85. Прикладна спрямованість фізичного виховання учнів профільних спортивних класів середньої школи та методичні особливості поєднання змісту освіти стандарту профільної середньої освіти і поглибленого вивчення навчального предмету «Фізична культура».

86. Методичні особливості створення комплексу навчально-методичного забезпечення з навчального предмету «Фізична культура».

87. Загальні положення професійно-прикладної фізичної підготовки. Технологія визначення спрямованості професійно-прикладної фізичної підготовки в різних закладах освіти.

88. Розкрийте організаційно-методичні вимоги до побудови професійно-прикладної фізичної підготовки здобувачів освіти здобувачів освіти.

89. Розкрийте основні аспекти організаційно-методичного ходу та педагогічний аналіз сучасних занять з фізичної культури в закладах освіти.

90. Розкрийте методичні особистості організації і проведення оздоровчих занять фізичними вправами здобувачів освіти.

**РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЄТЬСЯ ЗДОБУВАЧАМ ВИЩОЇ
ОСВІТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ, ВИВЧЕННЯ ЯКОЇ
ЗАВЕРШУЄТЬСЯ ЕКЗАМЕНОМ
(електронний журнал в MOODLE)**

Назва категорії	Лекції	Семинарські заняття, самостійна та індивідуальна робота	Модульний контроль	Екзамен	Загальний бал
ЗМ 1	0	45	15	40	100

14. Рекомендована література

Базова:

1. Алексеев О.О. Теоретичні та практичні засади професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації індивідуальної роботи з учнями : [моногр.]. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 312 с.

2. Теорія і методика фізичного виховання різних груп населення : навчально-методичний посібник /уклад.: Ю.Ю. Мосейчук, А.В. Кошура, О.О. Мороз, С.М. Свінцицька. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019. 132 с.

3. Фізіологічні основи фізичного виховання та спорту. Тести і завдання для самостійної підготовки : навчальний посібник / П.Д. Плахтій, О.О. Безкопильний, В.М. Марчук. Вид. 2-е, стереотипне. Кам'янець-Подільський: ПП «Віт'АДрук», 2022. 176 с.

4. Корягін В.М., Блавт О.З. Інноваційні технології тестового контролю у фізичному вихованні і спорті : монографія. Львів : Львівська політехніка, 2019. 236 с.

5. Круцевич Т.Ю. Теорія і методика фізичного виховання. Методика фізичного виховання різних груп населення. Т.2. / Під ред. Т.Ю. Круцевич. К. : Олимпийская литература, 2017. 366 с. (Глава 1. Рухова активність та здоров'я дітей і підлітків; Глава 3. Фізична культура у системі загальної освіти дітей шкільного віку).

6. Методики фізичного виховання різних груп населення : опорні таблиці: навч.-методичний посібник / [Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В., Боднар А.О., Солопчук Д.М.] Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2011. 196 с.

7. Методики фізичного виховання різних груп населення: навчальний посібник / [Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В., Солопчук Д.М., Заїкін А.В.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2012. 480 с.

8. Методики фізичного виховання школярів: навчально-методичний посібник / [Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В., Солопчук Д.М., Боднар А.О.]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2011. 330 с.

9. Теорія фізичного виховання: опорні таблиці: навчально-методичний посібник / Солопчук М.С., Боднар А.О., Бесарабчук Г.В., Солопчук Д.М. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 148 с.

Допоміжна:

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. : [Електронний ресурс] : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF>

2. Електронний підручник О.Худолій Загальні основи теорії і методики фізичного виховання : [Електронний ресурс] : <http://www.ovc.kharkov.ua/sotmfv-2ed.pdf>

3. Єдина спортивна класифікація України на сайті Міністерства молоді та спорту України [Електронний ресурс] : <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/category/143>

4. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо започаткування службово-прикладного та військово-прикладного спорту» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 29. ст. 316 : [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2080-19>

5. Закон України «Про освіту», редакція від 05.09.2017 р. : [Електронний ресурс] : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> ;

6. Закон України «Про фізичну культуру і спорт», редакція від 03.07.2018 р. : [Електронний ресурс] : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12> ;

7. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Фізична культура, 10–11 класи» (профільний рівень) : [Електронний ресурс] : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.fizichna-kultura-10-11-profil.pdf>

8. Основи здоров'я: вікова фізіологія і шкільна гігієна : навч. посіб. : теорія, практикум, тести. 2-ге вид., стереотип. / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. Львів : Новий світ-2000, 2021. 331 с.

9. Основи науково-дослідницької роботи здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт» : навч. посіб. / Костюкевич В.М.,

Шинкарук О.А., Воронова В.І., Борисова О.В. Київ : Олімпійська література, 2018. 525 с.

10. Розпорядження КМУ № 988-р від 14.12.16 року «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» : [Електронний ресурс] : https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/ .

11. Положення про медико-педагогічний контроль за фізичним вихованням учнів загальноосвітнього навчального закладу : [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0772-09>

12. Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 406. : [Електронний ресурс] : <file:///C:/Documents%20and%20Settings/user1/D0%9C%D0%BE%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/Downloads/5ae07991a69e7045039838.pdf>

15. Інформаційні ресурси

Навчально-методичне забезпечення знаходиться в електронному вигляді на платформі MOODLE кафедри теорії і методики фізичного виховання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : [Електронний ресурс] : <https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=7992>.

Корисні ресурси Інтернету із зазначенням адрес сайтів:

1. Комітет з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України : [Електронний ресурс] : <http://sportmon.org/>

2. Міністерство молоді та спорту України : [Електронний ресурс] : <https://mms.gov.ua/>

3. Міністерство освіти і науки України : [Електронний ресурс] : <http://www.mon.gov.ua/>

4. Національний олімпійський комітет України (НОК) : [Електронний ресурс] : <http://noc-ukr.org/>

5. Спортивна студентська спілка України URL : [Електронний ресурс] : <http://studsport.com.ua/about/>